

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvemisti nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafličeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR. Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Angleški državniki v Berlinu

Davi je prispel Henderson, popoldne pa pride Macdonald, ki bosta imela važne razgovore z nemškimi državniki — Londonski komentarji

Berlin, 27. julija. Davi ob 8 je prispel semkaj angleški zunanji minister Henderson. Na kolodvoru v Friedrichstrasse so ga pričakovali poleg zastopnikov angleškega poslaštva tudi zunanji minister dr. Curtius in predsednik Državne banke dr. Luther. Henderson se je najprvo podal na angleško poslaništvo, od koder se je nato odpeljal v zunanje ministrstvo. Tu sta ga sprejela državni kancelar dr. Brüning in zunanji minister dr. Curtius, nakar so imeli vsi trije državniški dolga konferenca.

Ministrski predsednik Macdonald, ki je prvotno nameraval danes z letalom odpotovati iz Londona v Berlin, je svoj načrt spremenil. Zaradi neugodnega vremena se je že sinoči odpeljal iz Londona z vlakom in ga pričakujejo popol-

dne v Berlinu. Kakor pa se zatrjuje, se bo Macdonald že drevi zopet vrnil. Najbrže bo skupno z njim odpotoval tudi Henderson tako, da bo poset angleških državnikov v Berlinu zelo kratek.

Nemški tisk ob javlja toplo pisane pozdravne članke in poudarja, da je poset angleških državnikov v nemški prestolnici izredne važnosti, posebno še, ker se vrši istočasno, ko se mudi v Berlinu tudi ameriški zunanji minister Stimson.

London, 27. julija. Izmed današnjih jutranjih listov se samo »News Chronicle« bavi z Macdonaldovim posetom v Berlinu. List poroča, da se bo po izjavi Macdonalda pred odhodom v Berlinu razpravljalo o celokupnem finančnem problemu Evrope. List sklepa iz

tega, da se bodo vršili v Berlinu zelo važni razgovori. Verjetno pa je, da bodo nemirneži v Parizu tolažili ta poset zopet za snovanje angleško-nemške zveze proti Franciji. O tem seveda ne mora biti niti govora. Anglija se ne bo nikdar vezala z Nemčijo proti Franciji, prav tako pa tudi ne s Francijo proti Nemčiji.

Berlin, 27. julija. AA. Snoči je državni kancelar priredil banket za Stimsona. Ameriški minister je izjavil novinarjem, da njegov obisk v Berlinu ni službenega značaja. Prišel je v Berlin, da zbere osebne vtise in da stopi v stike z nemškimi državniki. Finančna vprašanja so bila prepuščena posebnemu odboru bančnikov.

Kopičenje zlata v Franciji

Francozi imajo največ zlata na svetu — Francoska pomoč za Anglijo? — Odtok zlata iz Londona ustavljen

London, 27. julija. AA. V Parizu in v Newyorku se je angleški funt zelo popravil tako, da se izvoz zlata iz Londona ne izplača več. Danes bodo izvozili iz Londona nadaljnje količine zlata še na temelju prejšnjega tečaja. Odredili so vse potrebno, da ustavi izvoz zlata iz Anglije. V soboto so dvignili iz angleške narodne banke 3.800.000 funtov sterlingov zlata, v zadnjih 11 dnevih pa nad 30 milijonov. Zlati zaklad angleške narodne banke je padel tako na 136 milijonov funtov sterlingov. Nasprotno je dosegel zlati zaklad francoske

narodne banke 460 milijonov funtov sterlingov. Tako ogromne množice zlata ni imela doslej še nobena država, razen Združenih držav. Nastaja vprašanje, kaj bo Francija s tolikim zlatom. Francoski finančniki so izjavili, da so pripravljeni v sporazumu z zakladnim ministrom Snowdenom ustaviti dotok zlata v Francijo, če bo to nevarno stanje še kaj časa trajalo. Med francosko in angleško narodno banko se vrše tudi razgovori o načrtu za ureditev zlatega tržišča.

Cirkularka mu je prerezala vrat

Smrtna nesreča žagarja Jurija Rezarja v Bohoričevi ulici

Ob nedeljah se običajno pripeti največ nesreč, zlasti avtomobilskih in kolesarskih, a včeraj je imela reševalna postaja izjemoma mir. Davi pa je bila v kratkem predsedku pozvana kar na dva kraja. Ob 1.57 so telefonično klicali rešilni avto, da bi prepeljal z glavne carinarnice nesvesčenega delavca. Pri gradnji glavne carinarnice, kjer ni bilo še nobene nesreče, je zaposlen kot železobetonski kovač Josip Peterlin, stanujoč v bližnji baraki ob Vilharjevi cesti. Peterlin ima hudo srčno napako. Pri delu mu je postalo nenadoma slabo in prepeljali so ga v bolnico.

Točno ob 8. je na reševalni postaji znova zabrnal telefon. Telefonist je začel nerazumno glas: »Hitro rešilni avto v Bohoričovo ulico št. 5. Smrtna nesreča!« Drugi rešilni avto je takoj oddrvel v Bohoričovo, pa se je moral vrniti, ker je bil ponesrečenec že umrl.

V Bohoričevi ulici št. 5 ima skladišče tvrdka s premogom, drvmi in ogljem I. Pogačnik. Kot delavci so pri tvrdki zaposleni kaznjenci deželnega sodišča. V skladišču žagajo drva in nakladajo premog. Ena skupina, pri kateri je bil tudi ponesrečenec, je bila zaposlena pri žaganju drv. Začeli so z delom ob 7.30. Kot žagar pri cirkularki je bil zaposlen Jurij Rezar, 37-letni posestnik iz Gozda, občina Sv. Križ pri Trzinu. Imel je prestatni večmesno kaznen zaradi tepeža. Rezar je bil miren in delaven mož. Bil je vsak dan zaposlen pri

omenjeni tvrdki. Dva druga kaznjena sta mu bila pridružena kot pomočnika. Nažagali so bili že 3 m³ drv in baš so hoteli načeti drugi kup. Rezar je najprej nekaj uravnal pod cirkularko, potem jo je pa pogнал. Ko je vstal, mu je mahoma postalo slabo, stemnilo se mu je pred očmi ter je tako nesrečno omahnil na desno stran, da je z glavo in zgornjim životom padel na mizo tik cirkularke. Žaga ga je prišla ter mu odrezala vrat in nekoliko desno ključnico. Njegovi tovariši so prestrašeni skočili k njemu in začeli klicati na pomoč. Rezarja so nezavestnega položili v bližino cirkularke ter mu skušali nuditi prvo pomoč. Toda iz prerezanega žila je kvi brizgala visoko v curkih in je bila vsaka zdravniška pomoč izključena, ker mu je žaga prerezala glavno žilo odvodnico. Ko je prispel rešilni avto, je bil Rezar že mrtev.

O smrtni nesreči je bila obveščena policijska uprava, ki je poslala tja komisijo, obstoječo iz policijskega zdravnika dr. Avramoviča in dežurnega uradnika gosp. Hauptmana. Policijski zdravnik je ugotovil smrt in odredil da so truplo prepeljali v mrtvašnico. Pokojni Rezar ima v Gozdu posestvo in je že štel dneve, kdaj bo zapustil jetnišnico. Kazen bi prestal dne 11. septembra. Usoda pa je hotela drugače! Kaj je zakrivilo njegovo tragično smrt, bo dognal obdukcija trupla. Ni izključeno, da je zadel Rezarja kap in je omahnil na cirkularko.

Nova razdelitev srednješolskih okolišev v dravski banovini

Za pristojnost v šolski okoliš je merodajno stalno bivališče staršev

Ljubljana, 27. julija. AA. Na osnovi § 39. točke 1/3 zakona o banki upravi odredjam naslednjo izpremenjeno porazdelitev okolišev v zmlisu § 9. zakona o srednjih šolah. Odredba glede šolskih okolišev z dne 28. avgusta 1930. IV. No. 16535 se obenem razveljavi ter razdele srednješolski okoliši takole:

Za realno gimnazijo v Celju: srezi Brežice, razen občin določenih za okoliš novo-mestne realne gimnazije, Celje, Gornji grad, Konjice, Laško, Smarje ter iz slovenjegraškega sreza občine Sv. Andraž pri Velenju, Spodnji Dolci, Sv. Florjan pri Šoštanju, št. 11 pri Velenju, št. Janž na Vinski gori, Kožjak, Šoštanj-mesto, Šoštanj okolica, Škale, Topolšica in Velenje.

Za realno gimnazijo v Kočevju: sreza Čabar in Kočevje.

Za realno gimnazijo v Kranju: sreza Kranj in Radovljica.

Za I., II. in III. realno gimnazijo v Ljubljani: mesto Ljubljana ter srezi: Ljubljana-okolica, Kamnik, Litija in Logatec.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke I. realne gimnazije v Ljubljani: mesto Ljubljana ter srezi: Brežice, Čabar, Laško, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija, Ljubljana-okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica.

Za realno gimnazijo v Mariboru srezi: Maribor desni breg, Maribor levi breg, Prevalje, Slovenjgradec razen občin, odrejenih za okoliš celjske realne gimnazije.

Za klasično gimnazijo in za realne oddelke na realni gimnaziji v Mariboru srezi: Celje, Dolnja Lendava, Gornji grad, Konjice, Ljutomer, Maribor-desni breg, Maribor-levi breg, Murska Sobota, Prevalje, Ptuj, Slovenjgradec, Šmarje.

Za realno gimnazijo v Murski Soboti sre-

zi: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota.

Za realno gimnazijo v Novem mestu srezi: Krško in Novo mesto ter iz brežiškega sreza občine Artiče, Bizeljsko, Brežice, Globoko, Kapele, Mostec, Pleterje, Sromlje, Veliki Obrež.

Za realno gimnazijo v Ptuj srezi: Dolnja Lendava, Ljutomer, Murska Sobota, Ptuj.

Za pristojnost v šolski okoliš je odločilno bivališče staršev.

Črna knjiga beograjskih krojačev

Beograd, 26. julija. n. Nedavno tega so beograjski krojači uvedli takozvano »črno knjigo«, v katero vpisujejo vse slabe plačnike, takozvane »šikanerje«. Tako so pričeli sedaj postopati tudi krojači drugih krajev, ki se obtačajo na predsednika beograjskega krojaškega združenja Djordja Anđelkovića, zahtevajoč od njega navodila za sestavo in vodstvo črne knjige. Temu pokretu se pridružujejo tudi krojači savske banovine, ki predlagajo, naj se uvede črna knjiga za krojače vse države.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2269.79 — 2276.63, Bruselj 786.61 — 788.97, Curih 1097.85 — 1101.15, Dunaj 792.08 — 794.48, London 273.47 — 274.29, New York 5620.93 — 5637.93.

INOZEMSKÉ BORZE
Curih: Beograd 9.085, Pariz 20.10, London 24.91, Newyork 513, Bruselj 71.65, Milan 26.835, Madrid 46.15, Amsterdam 206.75, Dunaj 72.15, Sofija 3.73, Praga 15.205, Varšava 57.55, Budimpešta 90.025, Bukarešta 3.05.

Krvavi protiklerikalni nemiri v Veracruzu

Redukcija duhovnikov od 2000 na 13 — Atentat na predsednika je imel za posledico krvave izgrede — Nad mestom je proglašeno obsedno stanje — Cerkve v plamenih

Mexico City, 27. julija. V drža Veracruz je prišlo do velikih protiklerikalnih nemirov. Vlada je namreč odredila, da se število od države vzdrževanih duhovnikov zniža od 2000 na 13. Ta odlok vlade, ki ga javnost zelo odobrava, pa je izzval nekega verskega fanatika, da je napravil atentat na predsednika republike. Oddal je nanj več strelcev ter ga pri tem lažje ranil.

Vest o atentatu je vplivala kakor bomba. V hipu je bilo vse mesto na nogah, ljudje so se začeli zbirati po ulicah in ko so izvedeli, zakaj gre, so navalili na cerkve in samostane ter jih zažgali. Ena cerkev je popolnoma pogorela, štiri druge pa je vojaštvo še rešilo, čeprav je tudi v teh cerkvah že zgorelo mnogo dragocenosti in umetnin ter je škoda prav znatna. Mnogi se n dala pomiriti ter je hotela izgnati vse redovnike in klerike. Vlada je naposled razglasila nad mestom obsedno stanje. Vojaštvo patrolira po ulicah in strogo pazi na to, da se izgredi ne ponove.

Čilenski predsednik pobegnil

Konec štiriletne diktature generala Ibaneza — Njegov naslednik je postal senator Opazo

Santiago de Chile, 26. julija. d. V prestolnici republike Chile je prišlo do velikih nemirov in sovražnih demonstracij proti vladi in predsedniku republike Ibanezu. Prve demonstracije so vprizorili dijaki, ki so demonstrirali po ulicah in pozivali prebivalstvo, naj se jim pridruži. Vlada je poslala na ulice vojaštvo, ki je demonstrante res razgnalo, toda okrog 2 tisoč dijakov se je nato utaborilo na univerzi, od koder so začeli streljati na policijo. Prišlo je do krvavih spopadov, pri čemer sta bila dva dijaka ubita, mnogo pa ranjenih. Vest o pokolu na univerzi je vplivala kakor alarm. V hipu so se ulice zopet napolnile in prišlo je do velikih nemirov, ki so trajali skoro vso noč. Na vseh koncih mesta je prišlo do spopadov, v katerih je bilo skupno ranjenih nad 500 ljudi, preden sta mogla vojaštvo in policija udušiti izgrede. Vlada pod predsedništvom Dana, ki je bila na krmilu šele 24 ur, je morala zaradi teh izgredov odstopiti in je bila sestava nove vlade poverjena Carlosu Frödenu.

Newyork, 26. julija. g. Revolucionarno gibanje v Chileu traja dalje. Strokovne organizacije so zagrozele, da bodo proklamirale generalno stavko, ako predsednik Ibanez ne bo odstopil. Med dijaki univerze v Sintijagu, ki so se zabarikadirali v poslopju univerze, in med četami je bilo sklenjeno premirje. Dijaki so nato zapustili poslopje. V drugih delih mesta traja borba dalje. Vlada je proglasila nad Santiagom obsedno stanje. Zaradi strogih odredb cenzure je vsaka objava poročil o nemirih popolnoma izključena. Pri spopadih je bilo, kolikor je do sedaj ugotovljeno, 7 oseb ubitih, 20 pa je ranjenih. Skupno je do sedaj izgubilo življenje 40 oseb. Tudi v Valparaisu je položaj zelo kočljiv.

Santiago de Chile, 27. julija. Štiriletne diktature generala Ibaneza je bilo v nedeljo zvečer konec. Pod pritiskom splošnega nezadovoljstva in boječ se, da nemiri, ki so zavzeli že obliko in obseg splošnega revolucionarnega pokreta, ne izzevojo še težjih posledic, je Ibanez v nedeljo zvečer odstopil in skrivaj pobegnil preko meje. Za novega predsednika republike je bil še v nedeljo zvečer proglašen vodja nezadovoljstven senator Opazo. V uličnih borbah, ki so se vršile zadnje dni, je bilo po uradnem komunikju 34 mrtvih in več sto ranjenih.

„Zeppelinov“ polet

Leningrad, 27. julija. Zrakoplov »Zeppelin« je včeraj dopoldne ob 11. krenil iz Leningrada proti severnem tečaju. Po zadnjih vesteh s krova poteka polet zelo dobro in zrakoplov se točno drži dogovorjene poti. Sedaj je že v zvezi z radiopostajo na Beiem otoku (Franz Jožefova zemlja), kakor tudi z ledolomilcem »Malignom«, katerega je upal doseči šele jutri. Dr. Eckener javlja v zadnji brzojavki, da je o uspehu ekspedicije prepričan ter da se bo na povratku zopet ustavil v Leingradu.

Če gori bolnica

New York, 27. julija. g. Pri požaru zavetišča za onemogle v Pittsburgu je po zadnjih ugotovitvah izgubilo življenje najmanj 53 oseb, večinoma hrome in slepe ženske. 15 oseb še pogrešajo. 217 oseb je ranjenih ter so bili pripeljani v bolnico. Nekateri od njih so v življenjski nevarnosti. Vsrok požara še ni snan.

Iz železniške službe

Beograd, 27. julija. Š kraljevim ukazom so postavljeni: za načelnika gradbenega oddelka pri direkciji državnih železnic v Ljubljani inž. Pavle Sarik, dosedaj načelnik pri direkciji v Subotici; za šefa magacina v Mariboru glavni kolodvor Leopold Gruden dosedaj postajenačelnik v Poljanah; za postajenačelnika v Novem mestu Fran Jarc, dosedaj postajenačelnik v Sevnici; za kontrolorja v prometno-komercialnem oddelku pri direkciji v Ljubljani Ivan Wursinger, dosedaj v Mariboru, glavni kolodvor.

Španija se je pomirila

Madrid, 27. julija. g. Kakor se zdi, se je napetost v položaju v vsej Španiji zelo zmanjšala. V Barcelonji in v Malagi vlada mir. Po izjavi notranjega ministra obsednega stanja v Sevilji samo zaradi tega še niso ukinili, da se policiji olajša očiščevalna akcija. Od 200 aretiranih je večina iz okolice Seville. Skoraj vsi delavci, zlasti pristaniški, so se zopet vrnili na delo.

Grško-bolgarski reparacijski konflikt

London, 26. julija. n. Banka za mednarodna plačila v Baslu je sporočila grški vladi, da je bolgarska vlada javila, da letos ne bo več plačala obrokov reparacije in da istočasno zahteva celo vrnitev že plačanih obrokov za april in majnik. Grški krogi se čudijo, kako more zahtevati bolgarska vlada moratorij celo za nazaj. Sicer je pa tudi Mednarodna banka za reparacijska plačila sama v svojem obširnem poročilu izjavila, da se bolgarska zahteva za povračilo reparacij ne strinja s Hoovrovim načrtom.

Finančno olajšanje na Madžarskem

Budimpešta, 26. julija. AA. MTI poroča: Na včerajšnjem sestanku vladne stranke je izjavil prof Bethlen, da je mnila nevarnost odtegnitve tujih kratkoročnih kreditov iz Madžarske in da raste upanje na novo inozemsko posojilo. Z londonskimi in ameriški bankami je že dosežen sporazum sled. kratkoročnih kreditov, s holandskimi in švicarskimi pa se vrše pogajanja.

Finančni minister je danes izdal dve novi naredbi. Prva olajšuje vnovčevanje žitne žetve. Ker dovoljuje trgovcem, da smejo po potrebi razpolagati s potrebnimi vsotami iz svojih depozitov za nakup žita. Druga uredba predvideva olajšave pri kreditnem poslovanju, ker dovoljuje da se denoziti smejo uporabljati za poravnavo dospelih menic eskontiranih pri raznih denarnih zavodih.

Iz španske kraljevske rodbine

Pariz, 26. julija. AA. Po poročilih časopisja je bivši španski kralj Alfonz kupil Guvieux blizu Senlisa. Grad je bil last baronesse Rotschild. Kralj je izjavil, da je plačal za to posestvo 18 milijonov frankov. V Londonu se je zarotila najstarejša hči španskega kralja infantinja Beatrice s princem Alvarom Bourbonomskim. Princ je star 21 let in študira na curiški univerzi.

Stare nemške križarke se prodajajo za staro železo

Berlin, 26. julija. AA. Iz Wilhelmshafna poročajo: Mornariška uprava je razpisala licitacijo za prodajo križarke »Lothringene« in male križarke »Nymphet« kot staro železo. »Lothringene« ima 13.000 ton in so jo zgradili leta 1894. »Nymphet« pa ima 2750 ton in izvira iz leta 1889. Ladji se ne smeta popraviti, nego se morata docela razdreti v nemških vodah.

Levstika smo končno priznali

Veličastna počastitev spomina Franceta Levstika ob 100letnici njegovega rojstva

Velike Lašče, 26. julija. Zganila se je slovenska zemlja, zdrnil se je slovenski rod, nekaj velikoga ne vsakdanjega nas je prešinilo — kot ena misel, eno čustvo, ena zavest — ena dolžnost. In res smo se vsi odzvali. Proslava 100-letnice Levstikovega rojstva v njegovih rojstnih Retjah in v Vel. Laščah je bil naš prvi narodni ljudski in oficijelni praznik, bila je v resnici proslava, kajti govorila je množica, sijaj predstavnikov in iskrenost. Kot nekaj ob narodnih taborih — množica, vihar vznepenja, veliki trenutki, ki so kot ustvarjeni ne le za zunanji pomp, temveč za globoko notranje doživljanje, za misli, ki se jih človek sicer rad otresa.

Prihod zunanjih udeležencev

Jutranji osebni vlak iz Ljubljane je pripeljal v Velike Lašče ob 9.15. Menda še ni bilo v Laščah nikdar toliko ljudi. Vsi vagoni so bili prenatrpani, čepov jih je bilo dvakrat več kot ob navadnih prilikah in je čez četrt ure pripeljal še posebni vlak za osebne, ki je bil tudi prenatrpan. Na kolodvoru je potnike pozdravila godba železničarskega društva »Sloga« iz Ljubljane in streljanje z možnarji. Goste so sprejemali odborniki odbora za Levstikovo proslavo s predsednikom g. Puceljem mlajšim na čelu. Tu so se tudi zbrali Sokoli in gasilci v krojih, da so se potem uvrstili v sprevod, gasilci s štirimi prapori, Sodražice, Dobrega polja, Dolenje vasi in Jurjevice, sokolski prapori so pa bili društva iz Ribnice, Most, Kovečja in Sodražice. Ljubljanski Sokol se je udeležil proslave s svojim slavim, zgodovinskim praporjem iz l. 1868.

Udeležence je čakalo pred kolodvorom 28 kmečkih ovenčanih vozov, da jih popeljejo v Retje. Vsi se seveda niso mogli peljati, naložilo se jih je pa toliko, da bi se vozovi skoraj polomili... Toda tudi naši kmečki vozovi so solidni, hujskega ni bilo, kot da se je v sprevodu enemu vozu snelo prednje kolo, defekt pa je bil kmalu popravljen ter je sprevod krenil dalje.

Veličasten sprevod

Ljudi je bilo toliko, da se sprevod dolgo ni mogel razviti, potem se je pa raztegnil nad kilometer daleč.

Povorko je otvorilo 5 jezdecev v narodnih nošah, prvi je bil praporščak z veliko trobujnico. Sledili so sokolski jezdec, za njimi so stopali člani NSZ s praporjem prosvetnega odseka, za njimi so se vrstile narodne noše, moški, ženske in otroci okrog 20. oficijelni predstavniki, laščanska šolska mladina, občinstvo, godbeniki »Sloga«, Sokoli v kroju, okrog 300, gasilci s prapori, približno 350, in končno 28 kmečkih vozov. Ostalo občinstvo jo je ubralo kar po bližnjicah, sprevod se je namreč pomikal po glavni cesti. Ljudje so hiteli od vseh strani. Vse polno jih je pa bilo v Laščah, kjer so skoraj skozi vsa vrtovi špahir. Trg je bil lepo okrašen, obkrožen z mlaji, ki so jih vezale girlande iz zelenja. Postavljenih je bilo skozi ob cesti tudi več slavolokov z Levstikovimi reki. Pod Retjami, vzhodju holma, je kileal slavolok: »Stoje na holmu hiše tri, pod holmom potok čist šumic.

Da, in tokrat je šumela nepregledna množica, ki se je vika kot ogromna kača v nepetrgani vrsti od Lašč do Retj. In vso to množico je prevevala močna, praznična radost. Narodna pesem, vrski in koračnice — razpoloženje je bilo res pristno ljudsko veselo.

V Retjah

Majhne so Retje in je res čudno, kako so mogle sprejeti vso to ogromno množico. Nekateri cenijo, da je bilo okoli

6000 udeležencev proslave

Med Levstikovo rojstno hišo in sosednimi hišami je malo prostora, teren je pa še neraven, zato je bila ob hiši silna gneča. Levstikova hiša je bila vsa v zelenju. V ospredju na vogalu sosedne hiše je bil postavljen govorniški oder. Vse sosedne hiše, ki so prav tako kot Levstikova ravne, neometane in pritrilne, so bile seveda tudi polne ljudi, večinoma oken so pa zasedli fotografi. Govorniški oder so obkročili prapori sokolskih, gasilskih in drugih društev, ob njih so se zbrali oficijelni zastopniki in narodne noše, vse okrog in okrog, do kamor je segalo oko, se je pa razprostirala ljudska množica.

Vladimir Levstik o Francetu Levstiku

Ob 11. je zaigrala »Sloga« pod dirigentom g. Svetlom slavnostno overture, narkar je stopil na govorniški oder pisatelj Vladimir Levstik. Njegov slavnostni govor je bil vihar živih, klenih besed, ki so pele, bile in plامتle v zanosnem zaletu, da so vžigale vsepovod v množico isti plamen, kakršni jih je preveval. Zal vsa množica ni mogla slišati govora in gneča je bila tako silna, da je omedlelo več žensk.

G. Levstik je dejal med drugim: »Dragi rojak! Zbral smo se na domu moža, kateremu smo dolžni za svoj duhovni obraz, za temelje svojega današnjega kulturnega bogastva. Zakon življenja je tak, da nobena resnična iskra duha ne ugašne in da se nobeno pošteno s pogumom, prepričanem in ljubeznju opravljeno delo ne izgubi. Kakor se blagodejna mokrota dežja razteka v prsti na vse strani in povsod zbuja rast in sad, tako, da na vsem travniku, na vsem žitnem polju ni ene bilke, ki ne bi bila dolžnica vsaki kapljki posebej, tako tudi življenje naroda ne pozna meje, kjer bi delo duhovnih vodnikov in graditeljev izgubilo svojo moč...

Levstikovo delo je neposredno objemalo skoraj vsa polja takratnega slovenskega življenja. Njegova zasluga je, da se je slovenski jezik, ki so ga napol ponemčeni škrici po mili volji kazili in zanemarjali, vzdignil na pot k današnji popolnosti. Levstik je bil tisti, ki je s svojim lastnim zgledom, kritiko in navsveti uril pot skoraj vsem panogam umetne književnosti. In je obtemem kot prvi slovenski časnikar vsem svojim naslednikom zgled neustrašnega borilca za pravico in resnico, možgatost in poštenje. Posledice tega mnogostanskega dela so tako ogromne in neločljive od slovenstva, da je danes ta dan od kmetata za njegovim plugom, od ročnega delavca

redbo v slov. jeziku, čemur je vlada potem tudi ugodila.

Pred Levstikovim spomenikom

Po tem govoru so se udeleženci razšli, ob 14. so se pa zopet zbrali k slavnosti na Laščanskem trgu.

Ljudi je bilo tokrat ovidno še več kot dopoldne v Retjah. Doim je bilo dopoldne najlepše vreme, je popoldne obetalo biti slabo, nebo se je kar nenkrat pooblačilo in že pred 14. je pričelo rosi, kar pa ni odgnalo ljudi, čeprav so bili vsi razen narodnih noš brez dežnikov.

Laščanski trg je precej prostoren, razume se, da je bil povsem zaseden in že v stranskih uličicah se je kar trlo ljudi. Pred župniščem je bila postavljena tribuna za ofi-

Pisatelj Vladimir Levstik govori. Na levi strani zastopnika beogradskih profesorjev g. Ljubica Jovanovič, na desni zastopnik naših profesorjev g. prof. Jeran, zastopnik škofa stolni kanonik dr. T. Klinar in rektor ljubljanske univerze dr. A. Serko.

v tovarni ali rudniku, od duševnega delavca v njegovih kameniti ječi, pa do politika in pridobitnika, da, do najbolj suhoparnega, duhovnosti najbolj izneverjenega buržuja, ga ni izmed nas, ki bi ne užival dediščine »retenjskega gospodaa. Ni ga med nami, ki ne bi bil dolžnik Franu Levstiku in tej kmečki hiši, ki je pestovala njegovo prvo mladost, tem drugim hišam, ki so mu gostoljubno odpirale svoja vrata.

Sto let je dolga doba, v sto letih je prostora za marsikaj. Prostora je za tragedijo Levstikovega silnega, moškega življenja, ki je pred sto leti zažarelo v solčnih Retjah in l. 1887 prezgodaj zatonilo v strupeni ljubljanski megli. V sto letih je prostora celo za čudež, da posije v ljubljansko meglo luč spoznanja in da domovina, prepozno kakor zmerom, prizna pomen velikega moža in svoj dolg do njega. V primeru Frana Levstika ni odlašala tega priznanja do konca stoletja. Že l. 1889 mu je z veliko slovesnostjo odkrila v Vel. Laščah spomenik; in vse te čase se blešči njegovo ime neoporečno med našimi najsvetlejšimi imeni. Ali, dragi rojak, vendar se mi vidi, da še nismo bili nikoli tako strnjeno složni v tem imenu kakor današnji dan, ko sta se misel in cilj Frana Levstika že davno izvila iz krive perspektive dnevnih borb; današnji dan, ko vsi brez razlike jasno vidimo, kar je naš veliki graditelj in učitelj ustanovil za nas vse...

Ta enodušnost današnje kulturne manifestacije se mi vidi dragoceno pomembno poročstvo za bodoče dni. In če naj v tem trenutku izrečem kako željo — če mi dovolite, da jo izrečem iz src nas vseh! — tedaj ne more biti druga kakor ta, da bi nas vsi veliki trenutki, vsi odločilni dnevi, naši takisto edine. In iz dna te želje naj mi bo dovoljeno, da sklenem svoje skromne besede s klicem: »Zmerom naj živi v nas duh Frana Levstika in vekomaj naj stoji sredi menjavje odločenosti, za katero je živel, delal in umrl...«

Ljudstvo je sprejelo Levstikov govor z viharnim aplavzom, narkar je zapel moški zbor Glasbene Matice pod pevovodjo g. F. Juvancem Jenkovo Molitev. Med slavnostjo so tudi krepko streljali z možnarji, v sledku med posameznimi točkami programa, kar je še tem bolj povzdignilo slavnostno razpoloženje.

Poklonitev Sokolov

Potem je spregovoril v imenu ljubljanskega Sokola njegov starosta g. Kajselj, klanjajoč se Levstiku-Sokolu pod slavnim društvenim praporom, ki ga društvo razvije samo ob največjih narodnih slovesnostih in pod katerim se je boril tudi Levstik. Govornik je očrtal na kratko historijat Južnega Sokola njegov razpust in ustanovitev in borbe ljubljanskega Sokola ob Levstikovem času.

Južni Sokol je bil razpuščen 3. avg. 1867. Bivši člani so kmalu sestavili nova pravila ter l. 1868 že ustanovili Lj. Sokola. V odboru je bil Levstik tajnikov namestnik. Kmalu potem je društvo prejelo od vlade odlok v nemškem jeziku, da ji naj poroča o svojem delovanju. Levstik je zoper odlok poslal na deželno vlado protest, češ, da mora vlada poslati slovenske obrazce in od-

cijalne predstavnike, žal, brez strehe, ker pač nihče ni računal na slabo vreme. Spomenik so obkročili prapori in narodne noše, med tribuno in spomenikom je bil postavljen govorniški oder, ob njem so pa stali še delegati raznih društev in korporacij.

Pozdrav oficijelnim zastopnikom

Nekaj minut po 14. je »Sloga« otvorila slavnost s Smetanovo slavnostno overture. Vreme je kazalo še na slabše, začelo je močneje deževati. Po overturei je stopil na govorniški oder predsednik odbora za Levstikovo proslavo g. Tone Pucelj sin, bivšega ministra g. Iv. Pucelja, ki se je najprej zahvalil vsem prisotnim za tako številno udeležbo, naglašajoč, da je ljudstvo vredno velikega Levstika, ker je pokazalo, kako visoko ga cenijo ter da se zaveda njegove veličine; zahvalil se je tudi vsem sodelavcem, ki so pripomogli kakorkoli, da se je mogla proslaviti Levstikova stoletnica, posebno se je pa zahvalil ustvaritelju Levstikovega profilnega reliefa, kiparju Svitoslavu Peruziju. Potem je pozdravil oficijelne predstavnike, predvsem zastopnika Nj. Vel. kralja Aleksandra polkovnika Jovana Cvejiča, komandanta 40. p. Triglavskega ter nazdrvil kralju, čemur so sledile živahne ovacije vladarju med pokanjem možnarjev, »Sloga« je pa zaigrala državno himno. Potem je pozdravil zastopnika dravske divizije, generala g. Dragomira Popoviča, komandanta mesta, zastopnika ministrstva prosvete, prosvetnega načelnika Iv. Dimitrijeviča, bana dr. Draga Marušiča, rektorja ljubljanske univerze dr. A. Serka, zastopnika ljubljanskega škofa, stolnega župnika dr. Klinarja, ljubljanskega župana dr. Dinka Puceta, zastopnika Slovenske Matice g. Jos. Vidmarja, delegata CMD tajnika g. Fr. Škulja, zastopnika ZKD dr. Mihelaka, zastopnika Jugoslovenskega profesorskega društva prof. Jerana, zastopnico beogradskega prof. društva prof. Ljubico Jankovičevno, predstavnika Slovenskega inštituta iz Brna univerzitetnega prof. Franka Wolmana, ravnatelja študijske knjižnice v Olomucu, književnika dr. Bohuša Vybirala, zastopnika Kmečke prosvete Fr. Geršolja, zastopnice Jugoslovenskega ženskega Saveza g. Schottovo, Bahovčevno in Starinovo in gđ. Vasičevno, zastopnika Slovenske šolske Matice podpredsednika Fr. Gabrška viš. nazdr. v p., zastopnika Ljub. sokolske župe starosta dr. Pippenbacherja, podstarosta Krapeša, načelnika Vrhovec in tajnika Flegarja, zastopnika Vodnikove družbe urednika B. Borka in profesorja dr. Iv. Laha, zastopnika Kmetijske tisovne zadruge g. Tomšiča, zastopnika Prosvetne zveze urednika g. Erjavca, delegata JUU sekteje dravske banovine g. An. Škulja, zastopnika Zveze kmečkih fantov in deklet dr. Mačka, za Jugoslov. akademsko društvo Triglav, edinič Ljubljana in Zagreb g. Tosona, zastopnika akadem. društva »Danica« g. Dermastja, za Slovensko dijaško zvezo g. Etbina Bojca, predstavnika Prosvetnega društva beogradske Slovencev g. V. Bojca itd. Pri malokateri slavnosti ni zlepa zastopanih toliko društev, korporacij, udruženj, zavodov, kulturnih ustanov in oblasti kot jih je bilo pri Levstikovi proslavi, zato nam naj gospodje, ki smo jih morebiti nehoti prezrli blagohotno oproste.

Slavnostna beseda O. Župančiča

Po Puceljevem pozdravnem govoru je moški zbor Gl. Matice odpel Jenkovo Molitev, čemur je sledila O. Župančičeva slav-

nostna beseda. Pesnika je občinstvo sprejelo s živahnim aplavzom, njegove besede pa so množico povsem prevzele. Ves čas slavnosti je močno deževalo ter je možak v narodni noši držal nad vsakim govornikom narodno marelo. Poročevalci niso mogli rabiti papirja, ker jim ga je dež takoj razmočil. Pesnik je govoril:

»Mož, čigar stoletnici je posvečen dan, je v naši pretoklosti tista postava, ob kateri se poleg Prešerna najraje mudim.

Naša gruda nam ga je podarila zdravega in čvrstega, poln soka in moči je prišel med rojake, ves ustvarjen za radostno delo in krepak napor. Da mu je bilo rasti še dalje po svoje, razviti se v eno smer, bi bil... A nič, kaj bi bil lahko. Že to je dovolj. France Levstik ni za našo prozo nič več in nič manj nego Prešeren za vezano besedo, temelj in vogelnik.

Z Martinom Krpanom, ki je last in slast vsega naroda, knjigo, ki jo jemlje v roke enako rad šolarček, siv kmečki očanec in estetsko razvajan izobraženec, je dal nam vsem kos poštenega domačega kruha, ki se ga nikoli ne preobješ. Vsa bogata izrazitost slovenske govornice, vzete naravnost kmetu iz ust, jasna plastika lice in situacij, modrost našega človeka, osoljena s šegavostjo in ironijo, se sklajlja v čudovito harmonijo narodne pripovedke o preprostem možaku, ki opravi kakor mimogrede, česar niso mogli junaki in veljaki, reši državo in noče za to nikakega plačila, nego da mu dajo lepo v miru živeti po svoje — po svoje živeti, nič drugega! Ali pa ni to vse? Na prvo oko navna pripovedka zraste v simbol in narodno političen postulat.

Prva čista umetnina v slovenski prozi, ki pa ostane po tem krasnem začetku skoraj brez naslednice izpod Levstikovega peresa. Kje je vzrok, da tak pripovednik ni dovršil več skoraj nobenega svojega zamisleka?

Ta uboga slovenska kultura, gola ledina, ki ji je bilo treba na vseh koncih in krajih rok in glav. Delo je klicalo in kričalo od vseh strani in Levstik je bil predizvna narava, da bi bil odrekal, od koder je klicalo. Bil je premožgostrok duh, da bi bil vzdržal samo na eni ozki odmerjeni stezi. Poprijel je z zasukanimi rokavi. Pesnik, pisatelj, urednik, kritik, politik, jezikoslovec, čebelar in kaj vem kaj še vse, preiskuje našo pretoklost, soja in organizira sodobnost, skrbi za bodočnost, za usodo tega slovenskega jezika. Vsega sveta Pilatuz, narodni tlačan, tako imenuje v bridki trojni samega sebe, ko začuti, kako je bolj in bolj razmetan.

Ali to ni tisto, ne, pač to ozko in omejeno okrožje, kjer ni prostora za nadpovprečne ljudi. Že od začetka, takoj, ko je stopil vever in samozavesten na plan, je dobil iz domovine zavraten sunek, ki mu je preokrenil ves načrt za njegovo osebno pot... Poslej pa neprestana borba z zahrbtostjo, nepoštenostjo, hlapčevstvom, zelotakim mračnjatštvom, kleveto, cenzuro, ki spada po vsej priliki tudi med večne sile. Zapletel se je v strašno borbo za svojo osebno čast in svobodo, za borni kočček kruha in je zraven moral še braniti vrednote in dragoceniosti svojega naroda. Bil je kljub vzkipljivi naravi mož s pravo mero in vago, da je tehtal prednike in sodobnike in pokazal vsakemu, koliko meri in vaga in premožgokrat je moral oznaniti: »Ti slepec si in ti slepar!«

Slo je za Prešerna ali Koseskega, za zvok ali bobnanje, za okus ali barbarstvo in Levstik je moral Slovencev šele pokazati in odkazati, kje je jedro, kje lupina. Slo je za jezik, ali naj se oblikuje naravno in preprosto, ali naj se krotoviči in prilagoja tujemu kalupu. Slo je za svobodo misli in besede in povsod je ostala na Levstikovi strani pravica in resnica z okusom, logiko, dovtipom, bistroumnostjo in zabavljico.

V tem večnem nemiru, če ni pozabil na svojo osebno srečo, je vsaj ni več znal prijeti s spretnimi rokami, razbila se mu je. Preveč napora celo za taka krpanska pleča, kakršna je bil Levstik s seboj. Preveč je bilo teme okoli njega in preveč sovraštva. Nazadnje se je le uresničila tista drastično izražena želja našega prvaka, da je ta ravni mož, ki ni nikdar ničesar preklical, kar je izrekel, ki je bil rojen za bodro delo in mislim res za srečo v življenju — da je telesno in duševno strtl pričakal konca svojih dni. Da je našel med svojimi rojaki vsaj približno toliko blagorodnosti, kolikor je je našel med tujci, bi bila nam ta žalostna slika prihranjena, zgodovina naše kulture in naših nravi pa bi imela en sramoten list manj. Ali naj bo...

Danes je pred nami podoba ponižanega in zrušenega Levstika, ozarjena z mučeniško glorio in naša ljubezen in hvalečnost se mu tem globlje klanjata. Zdaj pa, ko smo odgnili zavos z njegovega kipa, naj se nam pokaže krepko izklesan obraz enega naših najplemenitejših borecev, obraz iz tistih let, ko je bil mož še ves pokonci, kakršnega nam je rodila naša gruda!«

Pesnik je po slednjih besedah odgnril plaket, pri čemer so zadoneli strelji, moški zbor Glasbene Matice je pa zapel prigodno

Pavčičevo skladbo na Stritarjeve verze »Laščanc«.

Počastitev Levstikovega spomina

Potem so počastili Levstikov spomin nekateri zastopniki korporacij in kulturnih društev. Najprej je govoril univer. prof. Frank Wolman iz Brna, zastopnik Slovenskega inštituta v Brnu. Pozdravil nas je v imenu čeških bratov, izražajoč veselje nad našo proslavo in povdarjajoč, da je bil Levstih i velik Slovan ter se mu zato klanjajo tudi Čehi. Za Wolmanom je govorila ga. Ljubica Jankovičeva v imenu beogradske profesije ter položila v njih imenu lep venec. H koncu svečanosti je položil za Vodnikovo družbo lorvorjev venec dr. Lah, primorski akademiki gg. Božič, Leban in Višnjavec so pa položili venec za akademski društvi »Taborc« in »Zorac«. Venec so še položili zastopniki Lj. sokolske župe in za JUU g. Škulj srebrn venec, zastopnice Jug. ženskega saveza so pa prinisle Levstiku rože v groba Franje Koširjeve.

Ljudska veselica

Ob 15. je bila oficijelna proslava končana, narkar se je razvila na ograjeni trati laščanskega sokolskega društva in župnišča velika ljudska veselica, na kateri je prav pridno igrala »Sloga« ter je bilo preskrbljeno povsem za zabavo, žejo in glad. Odbor sploh zasluži vse priznanje tudi v tem pogledu.

Veselico so posetili tudi oficijelni predstavniki, ban. dr. Marušič, kraljev zastopnik polkovnik Cvejič, komandant mesta, general Popovič, župan dr. Puc, stolni župnik dr. Klinar, Oton Župančič in drugi.

Proslava je v vsakem pogledu krasno uspeła, tudi vreme, četudi slabo pri odkritju spomenika, je ni okrnilo.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek 27. julija; katoličani Pantaleon, Natalija, Zlatko; pravoslavni 14. julija, Dušan.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Zaprt.

Kino Ideal: Königsmark.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Trnkoczy, Mestni trg 4; Ramor, Miklošičeva cesta 20.

Stanovanjska mizerija

Nedavno ste pisali o križih in težavah stanovalcev Marjinega kopačiča, kar je povsem prav, saj je bede povsod toliko, najsi jo še tako skrivamo, da sili kljub vsemu na dan ter križi vedno bolj po remediju. Menda smo baš zaradi tega oglušeli. V vseh mestnih delih je najti dovolj takšnih motivov, tudi v Rožni dolini bi se marsikaj našlo, sicer pa ni treba brig in težav niti nikjer iskati. Toda o Rožni dolini vam ne bom niti pisal, saj še ne spada pod Ljubljano ter se ji še »lahko« zaradi tega spregleda marsikaj, česar bi se v Ljubljani ne smelo. Sploh bi bilo najbolje, da bi ne bilo treba o ničemer pisati, tako pa človek vendar ne more mimo vsega molče, zlasti v primerih, ko gre za javne interese, higijeno in podobno. Seveda tudi vse to ne more na dan in tudi ne pomagajo nobene pritožbe in intervencije v večini primerov. Marsikaj se nam zdi tudi malenkost, zopet druge stvari nas pa miš ne brigajoč, pa pustimo vse kakor je, ne briga nas nič posameznik in še manj nam je za dobro skupnosti, ker smo do skrajnosti osebni, sobični ter nas skrbi le to, kako bi nad kom pokazali svojo oblast ali se maščevali. Hočem reči, da pri nas rešujemo le takšne »javne« probleme, če se sploh za kaj brigamo.

Primer, ki ga navajam, je prav neznačen in golovo je več važnejših stvari, o katerih bi se morali voditi računi, vendar pa je treba tudi takšnim stvarim posvetiti nekoliko pažnje.

N. pr. v Ljubljani je v neki hiši pekarija s prodajalno kruha. Pri nas so nadzorne obrtne oblasti stroge, zato tudi ne more nihče otvoriti pekovskega obrata, ako niso izpolnjeni vsi pogoji glede stavbnih predpisov; obrat mora imeti določene velike prostore, razdeljene med seboj po tozadevnih predpisih, predvsem pa mora biti ustreženo zdravstvenim predpisom. Zato bi človek tudi mislil, da je povsod vse v najlepšem redu, saj je nemogoče, da bi mogli obstajati negotojni obrati, ako je vse pod oblastnim nadzorstvom.

Vendar tudi v tem primeru ni vedno vse v redu ter se mnogom greši zoper ljudsko zdravje. Tako poznam peka, ki stanuje z družino v pekovskem obratu, čeprav morajo biti stanovanja od pekarij strogo ločena po predpisih. Pek stanuje v prostoru, ki je po načrtu namenjen za hladilnico za kruh, 2,70 m x 3 m velikem. In bi se kdo našel, ki bi ga naznanil, ne zato, ker ni pekarija v zdravstvenem pogledu neoporečna, nego zaradi tega, ker ima z njim kakšne osebne račune, sicer se pa ljudje ne brigajo za podobne zadeve. In morda je tisti pek res tako siromašen, da ne more najeti drugega stanovanja. Tako je treba upoštevati še stanovanjsko mizerijo, poleg tega pa vedeti, da je mnogo pekovskih odjemalcev v nevarnosti, da zbole.

Toda v tem pogledu stanovanjska kriza seveda ne sme biti izgovor, da sme obratovati nehigijenični pekovski obrat. Ne gre tudi za osebno obračunavanje, nego za ljudsko zdravje. Pek zasluži seveda pomolovanje, ker nima drugega stanovanja, vendar pa, če je lahko najel pekarijo, bo menda tudi našel kje še vsaj sobico za stanovanje, saj nekaj zaslužka mu pekarija gotovo prinaša. To ni le nujno, da takoj ukrene — zaradi predpisov in javnih interesov — temveč v njegovem lastnem interesu, saj ga končno res lahko kdo naznanil iz osebnih nagibov, s čimer mu onemogoči eksistenco.

Dnevne vesti

— **Očeškoslovaško odlikovanje.** Prezident Masaryk je odklikoval z redom Belega Leva III. stopnje rektorja ljubljanske univerze dr. Alfreda Serka, župana mesta Ljubljane dr. Dinka Peca ter dvornega svetnika Frana Sukljeta; z redom Belega leva IV. stopnje dekana filozofske fakultete ljubljanske univerze dr. Jakoba Kelemine, rednega profesorja ljubljanske univerze dr. Frana Kidriča, rednega profesorja ljubljanske univerze dr. Metoda Dolence in vseučiliškega docenta ter primarija javne bolnice v Mariboru dr. Ivana Matka; z redom Belega leva V. stopnje pa odvetnika v Mariboru in znanega publicista dr. Avgusta Reismana ter tajnika ljubljanske univerze dr. Mateja Smalesa.

— **Razpust društev.** Društvi Učiteljsko društvo Edinstvo v Brežicah in Društvo državnih namočencev in upokojevcov za srez Brežice v Brežicah sta razpuščeni, ker nimata pogojev za pravni obstoj.

— **Prepoved zahajanja v krčme.** Okrajno sodišče v Šoštanj je prepovedalo Valentinu Verdevu iz Topolšice zahajanje v krčme za dobo enega leta.

— **Prepovedan list.** Notranje ministristvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi glasilo hrvatskega Sokola v ameriškem mestu St. Louis »Sokol«.

— **Nevarnost gozdnih požarov.** Da se prepreči nevarnost gozdnih požarov, opozarjamo posestnike gozdov in vse občinstvo na tozadevne predpise zakona o gozdovih z dne 21. decembra 1929. V času suše in velikih vetrov je kuriti v gozdu sploh prepovedano, takisto zunaj gozda na razdaljo 50 metrov. Kdor kuri v gozdu radi posebnih varnostnih ukrepov (n. pr. radi zatiranja lubadarja), mora ogenj nadzirati in pred odhodom popolnoma pogasiti. Če zapazi kdo v gozdu ali od gozdnem robu nepogasen in zapuščen ogenj, ga mora pogasiti. Posebej se opozarjajo izletniki, da mora kadilec vsako cigareto in vžigalico, preden jo odvrže, popolnoma ugasiti. Prestopki navedenih predpisov se po zakonu najstrožje kaznujejo.

— **Starešina Triglavca.** Odbor Starešinskega društva »Triglavca« poziva članstvo, torej vse Triglavce, Savane, Pirijance in Slovenjane, da se udeležijo triglavskega zbora v Ptuj dne 15. do 16. VIII. Osebnosti vabijo sledi. Kdor želi na zboru predavati, naj vpošlje do 1. VIII. spis na naslov Matej Zajšek, Ptuj, Prešernova ul. 14, radi cenzure. Zbor naj počaka delo in vzajemnost in pobudo aktivnemu članstvu, ki je doseglo do sedaj najvišjo stopnjo razvoja. Odbor.

— **Kolo jugoslovenskih sester v Kočevju** priredi v jeseni trimesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj, če se bo prijavilo dovoljno število udeležencev. Članice se vabijo, da prijavijo svoj vstop s predsednici ali tajnici najkasneje do 10. avgusta, kjer dobe vsa potrebna pojasnila. — Odbor.

— **Tečaj za kapunjenje petelinčkov.** O priliki tečajev za kapunjenje, ki jih priredi perutninarstva reg. združenja v Ljubljani in perutninarški odsek Kmetijske družbe ter so bili že objavljeni v časopisih, opozarjamo vse zanimance na naslednje prednosti, ki jih dosežejo s kapunjenjem petelinov: 1. Večjo in težjo perutnino; 2. meso od kapunov je bolj sočno, nežno in bolj okusno; 3. prodajna cena za kapune je mnogo višja; 4. zaradi boljše izrabe krme po kapunih je proizvajanje mesa cenejše; 5. kapunjeni petlini so bolj mirni, ne hrešče in ne nadlegujejo kokoši; 6. kapuni se lahko uspešno uporabljajo tudi kot dobre kockice za vzrejo piščet; 7. kapunov se na manjšem prostoru lahko več redi, kakor pa druge perutnine; 8. odjem kapunov traja skozi vse leto; 9. se lahko prodajo, ker je po njih veliko povpraševanje; 10. splošna boljša uporaba odvisnih petelinov, ki bi se drugače težko dali dobičkanosneje rediti in prodati. Dalje opozarjamo udeležence tečajev, ki bi želeli, da se jim kapuni nekaj petelinčkov na tečajih, da se ravnajo točno po naslednjem: 1. Petelinčki naj bodo mladi, ne od 1/4 kg težki pri lahkih pasmah, pri težjih pa ne od 3/4 kg; 2. živali je treba 36 ur pred kapunjenjem postiti (brez krme); zadnjih 18 ur tudi brez vode, kar živalim prav nič ne škoduje. Natančen pouk, kako je ravnati s kapuni pozneje, se bo podal udeležencem na tečajih.

— **Sokolsko društvo Zirovnica-Breznica** bo imelo letos svojo prvo prireditev v nedeljo 16. avgusta na vrtu br. Antona Legata na Selu nasproti restavracije br. Rud. Ozvalda. Na veselici bo svirala godba bratskega društva na Jesenicah. Na to prireditev opozarjamo radi razporeda vsa okoliška društva. Zdravo!

— **Zborica.** Revija nove zborovske glasbe, ureja Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Letnik VII., št. 3. Vsebinska glasbenega dela: Ivan Ocivirk »Deklica počakaj«, »Majoličica« (moški zbor), L. Puš »Narodna«, Z. Prelovec »Pa so fantje proti vasi šile« (narodna), mešana zbor, K. Pahor »Bosansko kolo«, meš. zbor, M. Tomc »Pescičica«, »Jesen«, solospesva s klavirjem. — Vsebinska književnega dela: V. Pfeifer »Davorin Jenko«. Rubrike: Naši skladatelji. Iz naših organizacij in društev. Opera. Koncerti. Novosti. Razno. Posebna priloga Zborom: Turneja pevskega zbora mariborske Glasbene Matice po Srbiji. Izredno obsežna in vsebinsko bogata številka. (28 strani.) Naj bi se na »Zbore« naročilo prav vsako naše pevsko društvo, vsak naš pevski zbor, pa tudi vsaka zavedna pevka in vsak zaveden pevec! — Letna naročnina je le Din 50.—. List se naroči po dopisnici na upravo »Zborov«, pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je podlegel v Ljubljani dolgi in težki bolezni g. Janez Pretnar v 77. letu starosti. Pogreb bo jutri ob 15. s Tržaške ceste 24. Blag mu spomin! Teško prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Ustanovitev društva odvetniških uslužbencev.** Kakor smo že poročali, je bila v Zagrebu sprožena misel, naj bi se ustanovilo društvo odvetniških namočencev kraljevine Jugoslavije. Včeraj se je vršil v Zagrebu ustanovni občni zbor, ki ga je vodil v imenu pripravljalnega odbora g. Ivo Majer. Nj. Vel. kralju je bila poslana udanostna brzojavka, ministrskemu predsedniku, ministru socialne politike in narodnega zdravnja, prosvetnemu in prometnemu ministru pa pozdravne brzojavke. Po uvodnih formalnostih so bila prečтана pravila, po katerih se bo društvo imenovalo »Društvo advokatskih činovnikov I. činovnika kraljevine Jugoslavije« s sedežem v Zagrebu. Predsednik je prečital tudi pismo, ki ga je poslalo Društvo odvetniških namočencev iz Maribora, obstoječe že od l. 1896. Društvo se pridružuje delovanju novega društva in ga iskreno pozdravlja. Zborovalci so sprejeli pismo stanovskih tovarišev iz Slovenije z navdušenjem.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večinoma jasno in soparno. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 35,2, v Splitu 34,5, v Beogradu 33,1, v Sarajevu 32,6, v Zagrebu 31,4, v Ljubljani 27,8, v Mariboru 24,6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761 mm, temperatura je znašala 15,1.

— **Sanje in smrt na železniški progi.** V soboto zvečer je prišel v Zagreb oseben vlak, ki vozi med Zagrebom in Osijekom. Železničarji so opazili na lokomotivi okrvavljen suknič sive barve, kar je pričelo, da je vlak nekoga povozil. Blizu Sesvet so res našli mrtveca. Komisija je ugotovila, da gre za Drahima Natana rojenega l. 1909, v Gornji Gradini. Fant je najbrže na železniškem tiru zaspan in ni slišal, da se bliža vlak.

— **Keglanje povzročilo prepir in uboj.** Gostilničar Stevo Tešić v Bjelini ima keglisce, kjer se gostje radi zabavajo s keglanjem. Te dni so zopet keglali in med kegljači sta bila Tomo Božić ter pek Ziko Novaković, ki sta se kmalu sprla. Hoteli so ju pomiriti in Božić je res odšel domov, toda zvečer se je zopet pojavil v gostilni in ko je prišel še Novaković, se je prepir med njima nadaljeval. Končno je Novaković potegnil nož in ga porinil Božiću v vrat. Božić se je opotekel k bližnjemu vodnjaku, kjer se je pa zgrudil in obledel mrtvec.

— **Zdaj je že splošno priznano,** da je naše domače in vegetabilno odvajalno sredstvo Figol lahko vzor tudi tujim vegetabilnim odvajalnim sredstvom. Njegova trajnost, sestava in uspešnost njegovega učinkovanja je ugledila Figolu pot v vse kraje naše domovine, s čimer je pomagano ne samo naši domači farmacevtski industriji, temveč se dela tudi propaganda za izvrstne domače dalmatinske fige, čijih čistilni sladkor se ekstrahira za Figol. Figol se dobiva v vsaki lekarni.

— **Proti molum — TARMOL!** V vseh lekarnah in drogerijah. — Proizvajalec: »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10. 360/n

— **TARMOL bo ščitil najbolje** Vašo obleko pred škodljivimi moli. Tarmol izdeluje »Chemotechnica«, Ljubljana, Mestni trg 10 in se dobi v vseh lekarnah in drogerijah. 360/n

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobilno perilo v najlepšo izvršitev**

Iz Ljubljane

— **Poroka hčerke prote Jankoviča.** V soboto se je poročila hčerka prote Dimitrije Jankoviča gdč. Darinka Jankovič, s suplenta na I. državni gimnaziji v Ljubljani, s sanitetnim kapetanom dr. Aleksandrom Ziganom. Novoporočencema želimo obilo sreče!

— **Bivši stanovanca Marijinega kopalnišča** so do nadaljnjega sijajno »preskrbljeni«, za življenje in smrt — pod premlihim nebom v slavni Sibiriji, ob Cesti dveh cesarjev, kamor so jih prepeljali po deložaciji, pomislite, brezplačno! — ter jih izsuhi na bivšem mestnem smetišču, kjer zdaj premišljujejo svojo častno usodo sredi svoje šare, v družbi preljubih otročičkov, ki jim krajšajo in slajšajo to prekrasno življenje. Sploh je kraj tam sila poetičen, zlasti ponoči, kar deložiranci zdaj uživajo seveda v polni meri, a take rekoč po božji milosti in naših nevenljivih zaslugah. In tudi je zdaj sezona taborenj na prostem, kar je za bivše stanovanca palače Marijinega kopalnišča še tem bolj potrebno, da se končno naučijo svežega zraka z ubogimi stenami vred. Tako vidimo, da je res sijajno preskrbljeno.

— **V vednost vsem obrtnikom!** V torek 28. julija ob 8. uri zvečer se vrši v spodnjem salonu v hotelu Miklič prijateljski sestanek obrtništva in učiteljstva, katero ta čas obiskuje merkantilni tečaj. Ker je razgovor važen radi čim ožjega sodelovanja obrtništva in učiteljstva v vprašanja vzoje obrtnega naraščanja, vabimo vse gg. obrtnike, ki čutijo ljubezen in skrb do obrtniškega naraščanja, da se tega velevažnega sestanka zanesljivo udeležijo. — Zveza obrtnih združenj v Ljubljani.

— **Tudi brivci morajo imeti počitek.** Pomočnikski zbor zadruge brivcev in frizerjev nas prosi, da objavimo: Pomočniki in pomočnice člani omenjenega zbora prosijo slavno občinstvo, da pravočasno poseba brivske in dame frizerske lokale in da po nepotrebnem ne zadržuje v delavnica pomočniškega osovja, ki je itak zaposleno dnevno 10, ob sobotah celo 11—12 ur. Delo brivcev, osobito dame frizerske, je po svoji naravi zelo nezdravo, čez določen delavni čas pa še bolj neugodno vpliva na zdravje nastavljenecov in jim krati prosti čas. Brivnice in dame frizerske delavnice so odprte vsak dan od pol 8. do 12. in od pol 14. do 19., ob sobotah do 20. ure.

— **Pijanec in rasgrajst.** Včeraj je rasgrajal na ličanski cesti pijan barakar, ki je napadel svojega sosedo in ga obkladal s takimi psokami, da so se mimoidoči kopalci zgrajali, otroci pa pohujševali. Bajje je tudi njegova žena precej bojevitva. Dobro bi bilo, da bi se magistral malo zanimal za tega moža, ki nadleguje trezne ljudi.

— **Otrok skočil s vlaka.** Po mestu se je davi razširila vest, da je padel snoič med gorenjskim in glavnim kolodvorom iz turistiškega vlaka, neki otrok in se močno poškodoval. Informirali smo se na obeh kolodvorih, kjer pa o nesreči nišesar ne vedo. Pravijo, da je res padel iz vagona neki deček na tir, a se je pobral in odšel domov, ker se mu ni nič pripetilo.

— **Za Vilharjev spomenik.** Rodbina pokojnega Dušana Vilhara daruje Din 1000.— za Vilharjev spomenik.

— **Dama, ki je izgubila jopico v Peklu pri Borovnici,** naj se zglesi v trgovini pisarniških strojev A. Prelog. Ljubljana, Marijin trg. kjer dobi jopico nazaj.

Oblečemo Vas elegantno od nog do glave za mal denar zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Iz policijske kronike

Ljubljana, 27. julija.

V gramozni jami ob Vodovodni cesti je nastal sinoči silen pretep. Okrog 21.30 je prišel domov delavec Ivan Hribar, stanujoč v baraki in se takoj napotil, seveda precej natrkan, k baraki njegove sestre Ferjanove, kjer je pričel butati na vrata in groziti. Hribarjevi in Ferjanovi žive v sovrastvu in pride to do izraza ob vsaki priliki. Prepri so bili na dnevnem redu in je prišlo čisto tudi do pretepa. Ker je bila Ferjanova z otroci sama doma, se je zaklenila in ni hotela odpreti vrat. Hribarja je to še bolj podžgalo in je kričal, da se bodo morali vsi prej izseliti iz jame, negot. Ko se je naveščal kričati, je odšel nazaj v svojo barako. Kmalu pa je prišel domov tudi Ferjan. Takrat je Hribar ponovno prihitel iz barake, napadel Ferjana in moža sta se začela ruvati med seboj. Med pretepom sta padla in se valjala toliko časa, da je prihitel iz barake 14letni Ferjanov sin Vinko. Bil je oborožen s težko palico in je začel z njo na vso moč obdelovati Hribarja. Prebil mu je na več mestih glavo, poškodoval pa ga je tudi po telesu in sicer tako hudo, da so morali ranjca spraviti z reševalnim avtom v splošno bolnico. V zadevi je uvedena preiskava in se bo stvar obravnavala na policiji in na sodišču.

— **Flud pretep se je razvil** včeraj tudi med čevljarjem Francetom K. in trgovskim potnikom Antonom F. Stepla sta se v neki gostilni v Siški in se obdelavala vse dotle, da so prihiteli stražniki, ki so mlada zatekla razdružili.

Na Zateška cesti se je sinoči pripetila težja nesreča, ki jo je povzročil nepredvidni avtomobilist. Okrog 19.30 je stopil pri vojaški bolnici s tramvaja 20letni dijak Milan Hreščak, stanujoč v Predovičevi ulici 12. Baš tisti hip je privozil mimo z osebnim avtom neki Šofer, ki je Hreščaka podrl. Hreščak se je pobil po nogah in udaril z glavo po zadnjem blatniku. Poškodbe so precej hude in ima Hreščak poleg prask po telesu tudi bolečine v glavi.

Na Večni poti pri odcepu ceste na Brdo je doživel nemalo smolo včeraj jutrat krznarski pomočnik Viktor Skepec. Fant se je vozil po cesti z motornim kolesom s prikolico. Na omenjenem kraju pa se je vnel razpilna in je mahoma zgorela na kolesu gumijeva cev. Takol se je vtil iz rezervoarja tudi bencin, ki se je vnel in je tako zgorelo vse motorno kolo, razen prikolice. Skepec ima nad 20.000 Din škode.

— **Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejši**

NOGAVICE

KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejši

Radioprogram
Torek, 28. julija.
12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče borza; 18.30: Salonski kvintet; 19.30: Jože Premrov: Gradovi na Slovenskem, II; 20: Pravljiče za odrasle, gdč. Anta Kovacič; 20.30: Prenos iz Zagreba; 22.30: Čas dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.
Sreda, 29. julija.
Opoldanski program odpade; 18.30: Mladinska ura (samospelvi gdč. Carmen Antić, klavirske točke izvaja gdč. Vojka Prelovec; 19.30: P. dr. Roman Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti (dr. Franec Prežeren); 20: Salonski kvintet; 22: Čas, dneve vesti, napoved programa za naslednji dan.

Lep sokolski praznik v Poljanski dolini

Svečano razviteje prapora Sokola v Poljanski dolini — Počastitev spomina dr. Ivana Tavčarja

Poljane, 26. julija.
V zelenem jutra smo stali na mostu in čakali bana. Sokoli iz Poljan in iz Škofje Loke. Nikdar stari Francelj je takrat sulce pod mostom. Zabava je bila jutranje prijetno kramljanje.

Starešina Šorli je pozdravil bana, ki sta ga spremljala župan največje naše napredne občine Stara Loka g. Anton Hafner in župan iz Škofje Loke, njegov zlahtnik g. Pepe Hafner.

Tudi reprezentant SKJ dr. Fux je prispeval v Poljansko dolino in še nekaj moč. Gospodinja na Visokem gospa častna dvorna dama Franja Tavčarjeva je pozdravila goste, ki jih je pot vodila tja, kamor gre vsak, ki pride v Poljansko dolino.

Ban dravske banovine je položil na kamen, ki je okrašen ves z bršljanom, simbolom nesmrtnosti in rožami, simbolom življenja, šopek rdečih nageljev in belih gladiolov. V imenu domačinov je pa izpregovoril odbornik Sokola g. nadučitelj Janko Kokalj kratak govor o sejalcu, ki je iz semena, ki ga je on sejal, vzklila naša svoboda. Enominutni molk je bil poln zvrzolenja ptičkov in šumenja temnih smrek. Na grobu dr. Ivana Tavčarja leži še vences iz smrekovih vej in nageljnov, ki ga je v pobožnem spoštovanju nanj položil Sokol Gorenja vas - Poljane.

Visočica, ki je mati in gospa, je razkazala gostom svoj dom Škofje, ki so znali vladati ta kraj svobodno, pobožne slike patronov družine Kalanove in vse bogastvo spominov je tolmačila gospa gostom. Ne omenjamo črnih trakov žalosti vsega rodu pod rdečim baldahinom. Občutil sem pa, da so se ban, župani in zastopniki Sokola najemneke poklonili in obmolknili pred pajčolanom, vences in šopkom, ki so zvezali dr. Ivana Tavčarja s Spitzkramerjevo Faniko. Tako je bil tudi najlepši trenutek, ko je župan Škofje Loke povedal, kako je tudi on postajal pod okni lepe Fani med pesniško navdahnjenimi študenti.

Sprejem gostov
Beli mlaji in slavoloki, zastave z vseh hiš in prijazno pozdravljajoči obrazji. Poljanska dolina je drhtela v posebnem spoznanju. Prav na robu meje je in zato je utripala močneje in vzklila bolj glasno, kakor ob največjem prazniku.

Slavolok za slavolokom, zastave in zastavice, venci in cvetje so pozdravljali veselo z blestečimi spomini pa rojstna hiša umetniške dinastije Šubicev in domovi drugih moč, bana, ki je pod slavolokom v Gorenji vasi pomagal dvorni dami ge. dr. Tavčarjevi iz voza Spremljali so ju župani iz Škofje Loke in Stare Loke ter sreski načelnik g. Levčnik. Starešina Sokola je bil prej opravlil svojo dolžnost in je le na kratko pozdravil goste. Banderij, z najlepšešimi konji doline, ki so na njih sedeli najbolj zali fantje, med njimi pa tudi strumni poročnik g. Ivan Džvajk, vodnik pogranične čete, so prvi vzklknili »Zdravo!« Za njimi je pa pozdravila goste dolga vrsta Sokolov, domačin in tujih letoviščarjev, najpogostje pa množica domačega ljudstva. Sredi špalirja je stal v popolni bojni opremi pod pogranične čete s čeladami in puškami. Štirje sokolski praporji družtev iz Kranja, Siške, Škofje Loke in Jesenice so se priklonili, ki je pozdravila bana mala Zvonka Palečkova s pogumno besedo in šopkom rdečih nageljev. S kratkimi besedami sta pozdravila bana še zastopnik komandanta dravske divizije polkovnik g. Milenko Jovanovič, nato pa je z zanosnimi besedami izrekel dobrodošlico župan g. France Uršič, ki je pozdravil bana kot prvega zastopnika kralja, ki je stopil v dolino. Načelnik gasilnega društva g. Makso Pivk je bana pozdravil v imenu svoje humanitarne organizacije z željo in prošnjo, naj bi se gospod ban udeležil tudi blagoslovitve motorne brigzalne, ki bo v kratkem. Z načelnikom sokolskega društva br. Gregorčičem so odšli gostje skozi špalir Sokolov, narodnih noš in množice ljudstva k Sokolskemu domu, kjer se je takoj pričela slovesnost.

Razviteje prapora
Med igranjem godbe Sokola I iz Ljubljane so stopili gostje na visoko tribuno, s katere je nagovoril množico starešina Šorli s pozdravom kralju Aleksandru, starešini SKJ prestolonasledniku Petru in vsemu kraljevskemu domu, nakar je zaigrala godba narodno himno. Ko je br. starešina Šorli prečital vdanostno brzojavko kralju, je pozdravil bana g. dr. Marušiča, častno dvorno damo gospo Franjo Tavčarjevo zastopnika dravske divizije polkovnika Novakoviča, sreskega načelnika g. Levčnika, zastopnika SKJ in ljubljanske župe br. dr. Fuxa, starostu gorenjske župe br. dr. Semrova in odbornike br. Dolence in dr. Obersnela ter župana g. Josepa Hafnerja iz Škofje Loke, g. Toneta Hafnerja iz Stare Loke, g. Jezerška iz Oslice in domačega župana g. Franceta Uršiča ter druge goste.

S pesniškim potoletom je govoril brat Kokalj slavnostni govor, ki je v njem povedal in opisal ves težki trud, kako je Sokol pred 10 leti zgradil svoj lepi dom in opomnilj brate k nadaljnemu delu, ki ne pozna meja požrtvovalnosti. S posebnim pomosom je pa pozdravil sokolsko društvo tik ob državni meji v Sovodnju in strelsko četo iz Leskovic. V imenu vse doline mu je priklopila iz srca zahvala banu in vsem drugim predstavnikom, ki so prišli s svojo navzočnostjo počastiti važno sokolsko društvo ob državni meji. Njih

prisotnost vlija Sokolu pogum za nadaljnje delo do svetlih ciljev narodne in državne enotnosti. Novi prapor naj združni vse rojake v sokolskem duhu za napredok države, svobodne in silne Jugoslavije.

Starešina br. Šorli je nato naprosil bana, da razvije prapor, ki naj bo v čast in ponos domovini.

Kum prapora ban g. dr. Marušič je prišel v roko prapor in z junaškim glasom pričel svoj govor blagoslova. Čim dalje je govoril svoje zanosne besede, tem bolj so drhtela srca, drhtel je pa tudi novi rdeči sokolski prapor. Zlate besede kraljevega zastopnika so padale v razvneto srca, razplamtel je pogum in ponosne kresove. Plamen iz arc domovinske ljubezni in pripravljenosti za najtežje žrtve so segli pod nebo, ki so pod njim tudi oni sosedje tam blizu. O svetih dolžnostih svete domovine je govoril g. ban in o bratstvu, ki se žrtvuje s krvjo in dušo. Potem je pa vzdignil prapor, da so mu starejši praporji dali iz vse ginjenosti srca prvi poljub. Zagrmela je trikratna salva v čast najmlajšemu praporu tik državne meje. Sokolska koračnica je odmevala do vrh hribov. Kum — ban je izročil prapor starosti Šorliju s plemenitim geslom, a starešina je dal razvito zastavo v krepke roke poljanskega fanta Antona Dromote, ki je ves ginjen prisegel zvestobo kot praporščak. Junaški boter je privezal na zastavo svoj trobojni trak z zlatim napisom in načelnica Slavka Palečkova ga je oventala z vences nageljnov. Visoki Crnogorec polkovnik gosp. Novaković je čestital prvi z res pesniško besedo, kakor jo more izpregovoriti le junak vse naše jugoslovenske epopee.

V imenu SKJ in ljubljanske župe je pozdravil prapor br. Riko Fux z daljšim govorom, ki je prepričal o neobhodni potrebi sokolske organizacije tudi najhladnejše mlačneže. Zastopnik gorenjske župe br. dr. Obersnel je čestital društvu z željo, naj se vse ljudstvo združi v najidealnejšem stajljenju pod tem praporom, nato je pa najplebšeš pozdravil izpregovoril veteran napredne misli v Poljanski dolini g. Perko. Opravičil je podstarostu SKJ, br. Gangla in starostu Ljubljane — matica, br. Kajzelja, nato je pa v najznatnejših črtah lapidarno orisal težko pot poljanskega Sokola do uspeha. S trepetajočimi srci je poslušala Poljanska dolina besede svojega starega plemenitega vzgojitelja, ko jih je pozival k delu za domovino, ki je za to delo vzgojil sedanjo ponosno generacijo.

Veličasten je bil spoved, ki so se ga udeležila razen ogromne množice domačinov vsa sokolska društva in dostojanstveniki. Po spovedu se je moral kum prapora g. ban dr. Marušič posloviti, ker ga je klicala dolžnost 100-letnice Levstika v Velike Lašče, ostali dostojanstveniki so bili pa gostje na Visokem.

Javna telovadba
Ogromna množica je popoldne ob 15. občudovala sijajno telovadbo, ki jo je vodil načelnik br. dr. Milan Gregorčič in so ga pri sijajno uspelem dokazu najmarljivejšega dela podpirali podnačelnik br. Matevž Inglič, načelnica s. Slavka Palečkova, podnačelnica s. Jelica Pipanova in načelnica škofjeloškega Sokola s. Elza Linke.

Ljudska veselica
Po telovadbi se je na sijajno okrašenem prostoru pred Sokolskim domom razvila najprijetnejša zabava. Zaslugu za uspeh imajo seveda predvsem gospodinje, ki so v paviljonih tako lepo poskrbele za množice svojih gostov. Prav po domače so vse pripravile ga. Skokaljeva, Berta dr. Gregorčičeva in ga. Micka Čadeževa, ki so jim pomagale izbrane lepoticke Poljanske doline. Zabava je bila vesela, saj je bil ples ob vzorno pridni godbi Sokola I najživahnjši.

Slavnost v Poljanski dolini ni bila pompozno veličastna in narejena. Brez efektinim programom je bil ta dan pravi praznik — najpriscrnejša idila, ki se iz nje rodi herojska epopeja, kadar bo treba.

Vlomilec za zabavo

Bogati Italijan Matia Perotta se je vrnil nedavno iz Amerike in se nastanil v Lyonu v krasnem hotelu na nabrežju Perrache. V petek ponoči je pa skrivaj odšel iz sobe v podstrešje, kjer je napravil luknjo in zlezal na streho. Po strehi se je splazil na sosedno hišo in prišel do steklenega okna nad žlebom, toda razbil ga ni. Nadaljeval je svojo nočno pot po strehah in končno se mu je posrečilo vdreti v stanovanje zakoncev Dechange, ki sta baš sladko spala.

Nepovabljeni nočni gost je hotel vlomiti v omaro, pa je manipuliral tako neprevidno, da sta se zakonca zbudila in poklicala na pomoč sosede. Vlomilca so prišli in odvedli na policijo. Prijem so našli hranilne in čekovne knjižice na njegovo ime in ko so ga vprašali, zakaj je hotel vlomiti, je mirno odgovoril, da čuti v sebi vlomilski talent. Priponilni je še, da ne krade iz potrebe, temveč za zabavo. Vlomilca amaterja so zaprli med poklicne vlomilce.

Strah
— Papa, zakaj se pa tvoj prijatelj tako boji, da bi ga ne povozil avtomobil?

— Zelo praznovoren je in nesreče se boji, ker bi bila že trinajsta.

